

XXIV AUDIÈNCIA PÚBLICA ALS NOIS I NOIES

Barcelona, ciutat de pau

Curs 2018-19

DOCUMENT DE RESPOSTA A LES PROPOSTES DELS MANIFESTS PRESENTATS ALS DISTRICTES I A CIUTAT

Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional. Ajuntament de Barcelona

Introducció i reflexió general

Primer de tot, volem agrair l'esforç i la implicació de tot l'alumnat i el professorat dels centres que heu participat en l'Audiència Pública durant el curs 2018-2019. Ens heu fet arribar moltes propostes de molts temes diferents i molt interessants.

Tal com heu après durant aquest curs, la pau és un concepte molt ampli, si l'entendem com la "capacitat de teixir relacions respectuoses, cooperatives i no violentes, i alhora construir una organització social justa i equitativa" la pau ens interpel·la en múltiples dimensions (àmbit local i global, àmbit polític, ciutadà i educatiu, dimensió individual, col·lectiva i comunitària, etc.).

Tal com indica el Pla director de cooperació per la justícia global 2018-2021, la pau no és una qüestió de generositat sinó de coresponsabilitat:

"Barcelona, com qualsevol territori, està inserida en una estructura d'interdependències vinculades a l'economia global. Per tant, és també reproductora de fluxos que configuren centres i perifèries, que generen desigualtats i que impacten sobre la sostenibilitat dels ecosistemes. La coresponsabilitat en la producció i reproducció d'aquests fenòmens globals reclama de Barcelona una coresponsabilitat en l'aportació de solucions, també globals."

Aquestes característiques tant diverses del concepte de la pau han comportat que les propostes exposades siguin de molts temes, dimensions, àmbits i nivells diferents. Per aquest motiu, algunes de les propostes han estat contestades per diferents àrees de l'Ajuntament i no només per la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional.

En alguns casos, les propostes són semblants i per això les hem agrupat per temes per tal de contestar-les conjuntament. Per complementar la informació d'algunes respostes, hem utilitzat hipervincles a informes, pàgines web o vídeos, esperem que us siguin d'utilitat. Algunes respostes són complexes per tant, us convidem a contactar amb nosaltres si voleu més informació al respecte.

Per aconseguir un món més just cal que ens hi impliquem tots i totes, per això són molt importants els compromisos i reptes que us heu proposat. El canvi d'actituds, pràctiques i valors necessita d'una forta implicació de cada persona, tant com a consumidors/es (roba, alimentació, bancs, etc.) com a ciutadans i ciutadanes (respectuoses, crítiques, empàtiques, assertives, comprensives, etc.).

Hi ha molt camí a recórrer, també dins de l'Ajuntament, i, tot i que s'estan fent passes per aconseguir un món més just, encara queda molta feina a fer. Per seguir treballant en aquest sentit és molt important que l'Ajuntament senti la pressió dels i les joves per aconseguir un món millor, que els i les joves us convertiu en agents de canvi en el vostre entorn més proper però també de cara a les institucions.

Us convidem a treballar cada dia per un món més just i responsable.

XXIV AUDIÈNCIA PÚBLICA ALS NOIS I NOIES

Barcelona, ciutat de pau

Curs 2018-19

BANCS

Propostes:

- ✓ Ens agradaria que el districte i l'Ajuntament fessin públic si tenen diners en bancs que inverteixen en armament.
- ✓ Informar la ciutadania d'on van els seus impostos i per a què s'utilitzen, i responsabilitzar-ne els bancs. No participar en cap tipus de tràfic d'armes o similar, ni directament ni indirectament.
- ✓ Ens agradaria que l'Ajuntament iniciés més propostes de negociacions per a la pau i controlés més els bancs (mitjançant restriccions) que inverteixen en armament.

- Des de l'Ajuntament de Barcelona s'ha habilitat un portal de transparència on es publica tota la informació relativa a l'activitat de l'Ajuntament, entre aquesta informació també es troben les dades de [gestió econòmica i pressupostària](#). D'altra banda, per tal de saber a què es destinen els diners, també s'ha habilitat una pàgina web on es mostra la [distribució percentual de les despeses totals i de les despeses corrents](#) de l'Ajuntament, segons la seva naturalesa econòmica i segons polítiques de despesa.
- A part, diferents entitats de la societat civil també s'encarreguen de fer recerca i incidència política a l'Ajuntament perquè sigui conscient de la seva activitat financera des d'un punt de vista ètic i de drets humans. Es pot consultar, per exemple, l'informe "[De la banca armada a la banca ètica. Cap a una coherència de polítiques i una cultura de pau. El cas de l'Ajuntament de Barcelona](#)" elaborat pel Centre Delàs i Setem Catalunya. Aquest informe, basat en les dades del 2016, conclou que el 48% dels pagaments corrents de l'Ajuntament es fan amb la Banca Armada, bancs espanyols i bancs estrangers que operen a Espanya, que han invertit directament i/o indirectament en empreses d'armament, en concret, es tracta de Crèdit Agricole, Société Générale, HSBC, BBVA, Banco Santander, Bankia, CaixaBank, Banco Popular (del grup Santander), Banc Sabadell i Catalunya Banc (del grup BBVA).

Des de 2015 l'Ajuntament de Barcelona ha canviat el rumb per tal de deixar de finançar guerres i violacions de drets humans, actualment s'està en un moment de transició cap a les finances ètiques. Per exemple:

- Les clàusules socials determinen en un 30% la contractació pública de l'Ajuntament de Barcelona.
 - Un 20% els dipòsits es col·loquen a entitats ètiques, amb un màxim de 50M.
 - 7,5M En préstecs hipotecaris amb banca ètica per al dret a l'habitatge
 - 2M en crèdits per a projectes de l'economia social i solidària amb risc
 - 55% de l'endeutament actual fora de la banca tradicional
- Encara queda molta feina per fer, ja que, tot i que en els últims anys l'Ajuntament ha estat fent molts esforços i accions encaminades a millorar i revertir aquesta situació, l'Ajuntament de Barcelona encara finança de manera indirecta la indústria de les armes.
 - Com a Ajuntament de Barcelona ens podem implicar més en processos de pau mitjançant el contacte amb les ciutats i països on tenim relacions i aprofitant espais internacionals on participem. Per tant, es treballarà més en aquest sentit.
 - En el plenari del consell municipal de setembre del 2018 es va aprovar una declaració institucional que demanava la suspensió de les exportacions d'armes a Aràbia Saudita. L'Ajuntament de Barcelona va expressar el rebuig per l'autorització de l'exportació de 400 bombes a Aràbia Saudita pel risc que siguin utilitzades per cometre o facilitar violacions greus de drets humans i del dret internacional humanitari al Iemen. El consistori va demanar al govern espanyol que posi fi de forma immediata als enviaments d'armes des dels ports

XXIV AUDIÈNCIA PÚBLICA ALS NOIS I NOIES

Barcelona, ciutat de pau

Curs 2018-19

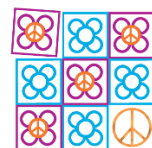
espanyols i revoqui les llicències autoritzades quan hi hagi un risc substancial que puguin ser usades al lemen. També va demanar al govern espanyol que substituï progressivament el suport públic a la indústria de guerra per indústria socialment responsable.

- ✓ Promoure les banques ètiques a través dels mitjans de comunicació.
- ✓ Proposem que els bancs inverteixin en projectes socials i no pas en armes; per tant, demanem que es faci una gran promoció de les banques ètiques.
 - Una de les funcions i competències de l'Ajuntament de Barcelona és donar suport econòmic a entitats de la societat civil per tal de dur a terme accions i projectes. Un d'aquests suports és a la campanya "[Som Comerç Just i Banca Ètica](#)" liderada per la coordinadora de Comerç Just i Banca Ètica. Aquesta campanya té per objectiu difondre el comerç just, les finances ètiques i l'economia solidària. [Aquí](#) es pot consultar l'espot publicitari de l'any 2019.
 - També es dona suport a l'entitat FETS- Finançament ètic i solidari per impulsar i donar a conèixer les finances ètiques. S'han publicat diversos articles als mitjans de comunicació i s'ha habilitat una pàgina web amb tota la informació sobre [diner ètic](#).
 - Des de l'Ajuntament de Barcelona encara hi ha molt camí ha recórrer en aquest sentit, incorporant les propostes de les entitats i treballant per una coherència de polítiques real.

CONSUM RESPONSABLE

Propostes:

- ✓ Exigim que l'Ajuntament ens faciliti una manera de diferenciar els productes que han estat produïts d'una manera responsable, habilitant un certificat i un segell (col·locats en un lloc visible) que els distingeixin dels altres.
 - L'habilitació de certificats i segells cal fer-la a nivell internacional, ja que la major part de vulneracions de drets humans i ambiental es produeixen a la cadena de subministrament, especialment a alguns països concrets i amb alguns col·lectius específics. A nivell internacional existeixen diferents segells (Fair Trade amb subsegells, etc.).
 - Per tal de controlar que es compleixin els drets laborals a les cadenes de subministrament de productes electrònics, l'Ajuntament de Barcelona es va adherir a [Electronics Watch](#), una xarxa que promou la compra pública per a fomentar condicions laborals dignes fent un seguiment de les demandes dels contractes públics a través de la monitorització.
 - L'Ajuntament també participa en un projecte pilot a nivell internacional per tal d'avançar en el respecte als drets humans i ambientals i que es garanteixin els drets de les persones treballadores a la indústria electrònica, des de les mines fins a les fàbriques.
 - En el marc de la contractació pública, l'Ajuntament de Barcelona ha definit una sèrie de [criteris de sostenibilitat](#) aplicables en la compra i contractació de 12 grups de productes i serveis definits com a prioritari (alimentació, electricitat, elements de comunicació, equips informàtics, organització d'esdeveniments, projectes d'obres, mobiliari d'oficina, fusta, paper, tèxtils, serveis de neteja, vehicles i maquinària). En diverses d'aquestes instruccions s'exigeixen certificats, segells de comerç just, o similars per tal d'avançar en la responsabilitat i la traçabilitat de la cadena de subministrament.
- ✓ Demanem que hi hagi més botigues de segona mà i que s'igualin els preus, per evitar la desigualtat.
- ✓ Demanem que es recicli la roba que ja no s'utilitza, que es reutilitzi sigui amb familiars o amics, o donant-la a persones que la necessitin. Demanem que es posin més contenidors de roba i que es reculli de casa en casa més sovint. Ens comprometem a reutilitzar la roba i a donar la que ja no ens va als nostres familiars o dipositar-la als contenidors taronges.
- ✓ Que s'apugin els impostos de la roba que prové d'empreses amb explotació.
 - Una de les funcions i competències de l'Ajuntament de Barcelona és donar suport econòmic a entitats de la societat civil per tal de dur a terme accions i projectes. Dins de l'àmbit del

XXIV AUDIÈNCIA PÚBLICA ALS NOIS I NOIES

Barcelona, ciutat de pau

Curs 2018-19

consum responsable es financen alguns projectes per treballar les temàtiques del tèxtil i de la segona mà. Per exemple la [campanya roba neta](#) és una xarxa internacional d'ONG, sindicats i organitzacions de persones consumidores defensant que totes les persones que treballen en la indústria global de la confecció i la roba esportiva han de gaudir i exercir els seus drets humans al lloc de treball i comunitats i han de ser capaços de defensar i millorar aquests drets.

- D'altra banda, el [Pla clima de l'Ajuntament de Barcelona 2018-2020](#) i la [Declaració d'Emergència climàtica de Barcelona](#) inclouen com a accions a impulsar en relació a aquest tema, les següents:
 - Afavorir les xarxes d'intercanvi i de comercialització de productes de segona mà
 - Reforçar la implantació dels serveis de reparació i recuperació de productes i apoderar la ciutadania perquè es repari els seus objectes
 - Fer campanyes sobre el canvi climàtic i els seus efectes a través de mitjans efectius i divulgar àmpliament les opcions i els hàbits que ajuden a combatre'l, desmentint falsos mites.
 - Per avançar en aquest tema, com en molts altres, cal una forta implicació del consumidor per tal de canviar hàbits en el consum de roba i tèxtil. En altres països les botigues de segona mà estan tant ben situades com les de primera mà i a Barcelona hem d'avançar cap aquí amb la col·laboració de tothom. De la mateixa manera, des de l'Ajuntament també s'ha de treballar més intensament perquè aquests nous hàbit i pràctiques arribin a la ciutadania i s'apliquin a dins del mateix ajuntament.
 - L'Ajuntament no té competència per pujar impostos de les empreses tèxtils però pot incidir a través de la compra pública. Per aquest motiu, s'ha establert una [instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els productes tèxtils](#) que té per objecte definir, de conformitat amb el Decret d'Alcaldia sobre contractació pública responsable amb criteris socials i ambientals, els criteris per a clàusules ambientals, ètiques i de comerç just per a l'adquisició de vestuari per als diferents serveis municipals, així com el vestuari del personal adscrit a les contractes, que porti roba de treball amb la imatge corporativa de l'Ajuntament, i per adquirir altres productes tèxtils.
 - En aquest sentit, des de la campanya roba neta es va elaborar l'informe "[el poder de la compra pública per garantir els drets humans a la indústria del tèxtil](#)" que apunta la importància de la compra pública per millorar les condicions de vida de les persones que treballen a les cadenes de subministrament de la indústria del tèxtil i per promoure l'adquisició de productes lliures d'explotació i d'injustícies socials i ambientals.
- ✓ Demanem que no es llençi menjar. Proposem que es posin neveres als supermercats amb menjar caducat o a punt de caducar i que es faci més campanya per no llençar menjar.
 - ✓ Demanem que es deixin de tallar arbres i que es reutilitzi el paper, per no haver-ne de tallar tants.
- Des de l'Ajuntament a través de Barcelona + sostenible i seguint les línies que estableix el Compromís ciutadà per la sostenibilitat 2012-2022 i la Declaració institucional sobre el comerç just del 2002, treballa per minimitzar els impactes ambientals dels serveis municipals. Concretament, en àmbit d'alimentació, ha elaborat una [instrucció tècnica àmbits d'aplicació i abast per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els serveis d'alimentació](#) que té per objecte definir els criteris per a clàusules ambientals per la contractació de serveis d'alimentació, així com d'altres tipus de serveis que incloguin com a part del contracte l'oferiment de serveis d'alimentació. Aquestes instruccions defineixen les prioritats, els aspectes de sostenibilitat principals que s'han de tenir en compte i defineixen els criteris ambientals que cal alhora de contractar aquests serveis.
 - Com s'ha comentat anteriorment des del [Pla clima de l'Ajuntament de Barcelona 2018-2020](#) es preveu fer campanyes sobre el canvi climàtic i els seus efectes a través de mitjans efectius i divulgar àmpliament les opcions i els hàbits que ajuden a combatre'l, desmentint falsos

XXIV AUDIÈNCIA PÚBLICA ALS NOIS I NOIES

Barcelona, ciutat de pau

Curs 2018-19

mites. A més la Declaració d'emergència climàtica de gener de 2020 de l'Ajuntament de Barcelona, amplia i aprofundeix aquests compromisos avançant-los en el temps.

- L'Ajuntament també està desenvolupant una estratègia de política alimentària que inclou tota una sèrie de mesures que s'estan duent a terme actualment i es presentaran en el marc de la [Capitalitat Alimentària Sostenible, Barcelona 2021](#).
- A finals de 2019 l'Ajuntament va constituir la Taula Plàstic Zero amb una cinquantena d'empreses, entitats ambientals, de consum, de l'àmbit del comerç i agents socials i econòmics de la ciutat amb l'objectiu de conscienciar sobre la responsabilitat de la ciutadania en la reducció dels problemes derivats de la contaminació dels plàstics d'un sol ús. Es tracta d'una de les mesures per lluitar contra l'emergència climàtica i que impulsarà projectes concrets de reducció de plàstic.
- En relació amb el paper, també s'ha elaborat una [instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en el paper](#) per tal de continuar treballant per minimitzar els impactes ambientals derivats de la producció del paper que consumeix per fer les funcions dels serveis municipals.
- En relació amb la fusta, s'ha elaborat una [instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en la fusta](#) seguint les línies que estableix el Compromís ciutadà per la sostenibilitat 2012-2022, el Pla d'acció de fusta sostenible de l'Ajuntament de Barcelona i la Política de compra responsable de fusta de gestió forestal sostenible, per treballar per revertir la tendència de destrucció de boscos mitjançant la compra i l'ús de fusta sostenible i per crear mercats de fusta tropical més responsables.
- L'Ajuntament de Barcelona ha anat fet petites passes en aquesta direcció, però encara cal avançar més en aquest sentit a través de la compra pública ètica i de la coherència de polítiques públiques.

ALTRES

- ✓ Creiem que l'alumnat més gran de les escoles de secundària hauria d'anar a conscienciar els nens i nenes més petits de primària sobre algunes de les qüestions que treballem a l'Audiència Pública: demanem que l'Ajuntament engegui aquest projecte.
 - Hi ha molts projectes educatius que contempnen l'intercanvi entre alumnes d'escoles de secundària i de primària i aquests tenen molts aspectes positius que contribueixen al procés educatiu dels nois i noies. És una proposta molt interessant que es pot valorar dins del projecte de l'Audiència Pública. Una opció podria ser fer-ho com a projecte d'Aprenentatge Servei, un projecte d'aprenentatge servei és una proposta educativa que combina processos d'aprenentatge i de servei a la comunitat en un sol projecte ben articulat en el qual els participants es formen tot treballant sobre necessitats reals de l'entorn amb l'objectiu de millorar-lo (Puig, et. al. 2006).
 - Des de la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional s'està impulsant la metodologia d'aprenentatge servei entre entitats de cooperació i centres educatius. En aquest [vídeo](#) es pot veure una experiència de la Plataforma Unitària contra les Violències de Gènere amb l'INS Salvat Papasseit de prevenció de violència de gènere.

